

Силабус навчальної дисципліни
«РИМСЬКЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО»

Ступінь вищої освіти – **бакалавр**

Рік навчання: **2**, Семестр: **3**

Кількість кредитів: **5 (150 годин)**

Мова викладання: українська

Підсумковий контроль: диференційований залік

Форма проведення занять: лекції, семінарські заняття

Назва курсу	Римське приватне право
Електронна версія курсу	https://moodle.dpu.edu.ua/course/view.php?id=975

Коротка анотація до курсу: вивчення даної навчальної дисципліни орієнтоване на ознайомлення здобувачів вищої освіти з правовою культурою Стародавнього Риму, основними інститутами римського приватного права, а також на демонстрацію впливу римського приватного права на розвиток сучасної світової цивілістики та цивільного права України зокрема. Дисципліна «Римське приватне право» є дисципліною, яка закладає не тільки основи правової культури, а й юриспруденції загалом, дає знання про історію становлення та розвитку багатьох інститутів сучасного права. Цивільний кодекс Наполеона, Німецьке цивільне право, нове цивільне законодавство інших європейських держав редагувались та приймалися на основі ідей, поглядів, конструкцій і положень римського приватного права. Всі системи нового континентального права сповнені духу римського приватного права, його принципи, багато понять покладені в основу цього законодавства і цим самим визнавалися інтернаціональними.

1. Схема дисципліни

№ з/п	Тема
Тема 1	Передумови формування римського права
Тема 2	Система римського права
Тема 3	Рецепція римського права
Тема 4	Публічне право Риму. Суб'єкти публічного права
Тема 5	Фізична особа як суб'єкт приватного права
Тема 6	Захист цивільних прав
Тема 7	Сімейні правовідносини
Тема 8	Речове право. Право власності
Тема 9	Права на чужі речі
Тема 10	Загальне вчення про зобов'язання

Тема 11	Договори у римському приватному праві
Тема 12	Зобов'язання ніби з договорів. Зобов'язання з приватних деліктів
Тема 13	Спадкове право

2. Формат курсу: Очний /Змішаний

3. Компетентності, які мають бути сформовані у результаті опанування навчальної дисципліни

Загальні компетентності

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Здатність бути критичним і самокритичним.
- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні компетентності

- Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.
- Здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему.
- Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.
- Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.

4. Результати навчання:

- Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.
- Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.
- Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.
- Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.
- Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

5. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	32
Семінарські заняття	28
Самостійна робота	87

Технічне й програмне забезпечення /обладнання – мультимедійне забезпечення.

Неформальна освіта – не передбачена

6. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-1 бал). Перескладання модулів відбувається із дозволу дирекції ННІ / Факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням

мобільних девайсів).

7.Рекомендована література

Основна :

1. Римське право / під ред. Є. О. Харитонова, О. А. Підпригори. ЮрінкомІнтер, 2023. 528 с. URL: <https://law.sspu.edu.ua/files/documents/books/library/29/pidoprigora.pdf>
2. Римське приватне право : підручник / відпов. ред. Р. А. Майданик, Є. О. Рябоконт. Київ : Алерта, 2023. 386 с. URL: <https://alerta.kiev.ua/pravo/898-rimske-privatne-pravo-m-yaka-obkladinka.html>
3. Тетарчук. Римське приватне право: навчальний посібник для підготовки до іспитів. Київ: Центр навчальної літератури, 2020. 136 с. URL: <https://jurkniga.ua/rimske-privatne-pravo-navchalnyu-posibnyk-dlyapidgotovki-do-ispytiv/>

Допоміжна:

1. Гринько С. Д. Договір як підстава виникнення зобов'язань за римським приватним прав. *Аналітично-порівняльне правознавство.2023. № 3, С. 22-26.*
2. Канарик Ю. С. Особливості права користування чужими речами в Стародавньому Римі та його вплив на сучасне цивільне право України. *Прикарпатський юридичний вісник, 2022, 1 (42). С. 37-40.*
3. Петрончак Ю. О.; Романів, Х. Б. Рецепіювання римського приватного права у цивільному праві України як підтвердження приналежності до європейської правової сім'ї. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право, 2024, 1.84. С. 390-396.*
4. Сафончик О. Зобов'язальні правовідносини за римським приватним правом та їх рецепція в Україні. *Law herald, 2023, с.130.*
5. Олійник О. С. Генезис інституту в римському приватному праві. *Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2024. с.239.*

Інтернет-джерела:

1. Дигести Юстиніана. URL: <http://digestaiust.narod/>
2. Закони XII таблиць. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%97%D0%B0%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%B8_%D0%94%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D0%B4%D1%86%D1%8F%D1%82%D0%B8_%D1%82%D0%B0%D0%B1%D0%BB%D0%B8%D1%86%D1%8C.
3. Інституції Гая. URL: <https://scicenter.online>
4. Онлайн ресурс навчального контенту. URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/law/9262/>